

62 - Roma triumfă în Anglia

Roma triumfă în Anglia

Moartea lui Oswald nu a oprit lucrarea grea a misionarilor. Ei mergeau propovăduind din loc în loc și îndată ce erau văzuți pe undeva, populația alerga la ei, rugându-i să le vorbească despre Cuvântul vieții. Astfel învățătura creștină cea curată se răspândea la Saxonii din Nord, în timp ce Saxonii din Sud recunoșteau întâietatea Romei și urmau formele și ceremoniile cultului ei. Preoții care aparțineau Romei doreau mult să atragă pe creștinii bretoni la această biserică, care voia să aibă stăpânirea întregii lumi; ocazia înfăptuirii s-a ivit în curând.

Osny urmase fratelui său Oswald, însă era cu totul deosebit de el. Foarte ambițios, el voia să-și mărească statele și a mers chiar împotriva lui Oswin, ruda sa, regele din Deiria. Acesta, nevoind să lupte, s-a refugiat la un nobil pe care și-l credea prieten. A fost trădat și Osny a pus să-l omoare. Aidan, auzind de această crimă, a murit de durere. Osny s-a făcut stăpân pe Deiria și mai târziu pe regatul Merciei. El a devenit astfel cel mai puternic dintre regii Saxoniei. Era cel mai fericit? Nu; conștiința nu-i dădea pace.

Regina Earfeld era sub ascultarea bisericii din Roma și ar fi dorit ca Osny să fie la fel. Ea era susținută de doi preoți, unul numit Roman și celălalt Wilfrid, acesta din urmă un om înzestrat cu mari talente, însă foarte ambițios după onoruri și bogății. El nădăjduia că, dacă va aduce pe rege și pe supușii săi sub ascultarea bisericii din Roma, va căpăta un post înalt în preoțime, pentru a-și putea satisface astfel avariția.

Osny, neliniștit de amintirea uciderii lui Oswin și de alte greșeli, ar fi vrut să liniștească pe Dumnezeu și să-și facă rost de o intrare în cer. Unde ar fi trebuit el să caute pacea sufletului său? Singur Hristos putea să i-o dea, dar preoții romani îl încredințau că numai în biserica lor ar putea să găsească ceea ce îi dorea inima. Pentru a hotărî, ei au propus o întâlnire publică între ei și episcopii bretoni. Osny a consimțit și întâlnirea a avut loc la Whitby.

După moartea lui Aidan, bătrânii din Iona au trimis, pentru a-l înlocui, un episcop numit Colman, om simplu dar energetic. El a venit la această reuniune împreună cu alți episcopi bretoni. Regele a început astfel: „Pentru că noi suntem servitorii aceluiași Dumnezeu și pentru că așteptăm aceeași moștenire, trebuie să avem aici pe pământ aceeași lege asupra vieții și trebuie să căutăm care este cea adevărată.” Colman a răspuns: „Noi urmăm învățătura lui Colomba, care este aceea a lui Ioan, și învățătura bisericilor pe care el le conducea. Să ne păzim de a o călca!” Wilfrid, cu multă agerime și știind cum să uimească sufletul regelui prin aspectul măreției și a puterii, a răspuns: „Cât despre noi, legea noastră este aceea a Romei, unde au propovăduit sfinții apostoli Petru și

Pavel. Ea este răspândită la toate popoarele. Picții și Bretonii, alungați la capătul pământului, voiesc ei să lupte singuri împotriva lumii întregi? Vreți voi să-l puneți pe Colomba, oricât de sfânt ar fi fost el, în fața lui Petru, cel dintâi dintre apostoli, căruia Hristos i-a zis: „Tu ești Petru, și-ți voi da cheile împărăției cerurilor?”

Wilfrid nesocotea într-adins pe Ioan, pentru a nu vorbi decât de Colomba. Dar în loc ca unii și alții să se îndrepte numai spre Scripturi, se plâneau neliniștiți de tradiții, de obiceiuri, de așa-zise reguli date de cutare sau cutare apostol, care se împotriveau unul față de altul. Tot așa era și la Corinteni, unde se spunea: „Eu sunt al lui Pavel; și eu al lui Apolo; și eu al lui Chifa” (1 Corinteni 1.12).

Și apoi vedem întărindu-se această pretenție care nu poate fi îndreptățită de Scriptură, că Petru fiind conducătorul apostolilor, iar papa, ca urmașul său, trebuie să fie căpetenia întregii biserici creștine. Pavel, inspirat de Duhul Sfânt, a zis: „Căci măcar că nu sunt nimic, totuși cu nimic n-am fost mai prejos decât acești apostoli înălțați;” (2 Corinteni 12.11) nu era nimic în el, în sufletul lui, nici prin el însuși, dar ceea ce era, venea din îndurarea lui Dumnezeu. Unde este întâietatea lui Petru, dacă Pavel nu este cu nimic mai prejos decât cei mai aleși apostoli? Dar se va zice: Domnul n-a dat oare lui Petru cheia împărăției cerurilor? (Matei 16.19). Da, fără îndoială, și Petru s-a folosit de ea. El a deschis porțile împărăției cerurilor pentru Evrei, la sărbătoarea Rusaliilor sau Cincizecimii (Faptele Apostolilor 2.37-41) și le-a deschis și Neamurilor când el vestea pe Hristos și iertarea păcatelor prin Numele Său lui Corneliu, casei sale și prietenilor săi (Faptele Apostolilor 10.1-48).

Poate cineva va zice: Da, dar Domnul a dat lui Petru puterea de a lega și a dezlega pe pământ. Dar faptul acesta trebuia întărit în cer (Matei 16.19) și era dat fiecărui apostol (Ioan 20.23). A lega și a dezlega înseamnă a recunoaște iertarea oricărui om care crede în Domnul și pedepsirea oricărui nu crede în Hristos (Ioan 3.36), și aceasta a făcut-o Petru în cele două ocazii pe care le-am citat.

O altă întrebare pe care o pun partizanii Romei este aceasta: Domnul n-a spus El însuși: „Tu ești Petru și pe această stâncă voi zidi Biserica Mea” (Matei 16.18)? Și prin această biserică ei înțeleg aceea a Romei. Dar cuvintele Domnului nu însemnau că biserica Lui e întemeiată pe Petru. Ar fi în neînțelegere cu alte locuri unde citim că Hristos este singura temelie (1 Corinteni 3.11). Este bine spus că sfinții sunt „zidiți pe temelia apostolilor și a prorocilor” (Efeseni 2.20), pentru că ei au vestit mântuirea și ei au arătat gândurile lui Dumnezeu, dar Petru nu-i mai mare decât ceilalți apostoli și Isus Hristos rămâne singur piatra din capul unghiului, fără de care nu se poate nimic.

Biserica nu-i întemeiată pe Petru, ci pe frumoasa mărturie a lui Petru: „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu” (Matei 16.16). Petru era o piatră, o simplă piatră în marea clădire pe care avea s-o zidească Hristos. Și cât despre pretenția celor care

fac din papă căpetenia bisericii de pe pământ, să ne aducem aminte că Hristos este singurul Cap sau Căpetenie a Bisericii, care este trupul Său, și că acest divin Conducător Se află în cer (Efeseni 1.22-23).

Sărmanul Osny, dacă ar fi cunoscut Cuvântul Domnului, ar fi putut ține piept dibăciei partizanilor Romei; iar bieții episcopi bretoni nu au știut să se folosească de această armă puternică, „sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu" (Efeseni 6.17).

După ce îl auzise pe Wilfrid, regele, întorcându-se spre Colman, îi spuse: „Este adevărat că Domnul ar fi spus aceste cuvinte lui Petru?"

- Acestea sunt adevărate, o rege! a răspuns Colman.

- Și poți să-mi dovedești că o așa mare putere a fost dată lui Colomba?

- Nu putem.

Colman nu ar fi trebuit să-l lase pe Colomba la o parte și să spună regelui ceea ce arată Scriptura? Dar acum, chiar celor din Iona le slăbise cunoașterea Cuvântului lui Dumnezeu și se atașau mai mult de tradiții decât de ceea ce a spus Domnul.

Osny, fericit de a vedea curmată o ceartă care nu părea să aibă rezolvare nici chiar în propria sa casă, fericit de asemenea, în adâncă lui neștiință, de a avea pe cineva care să-i deschidă cerul, a strigat: „Petru este portarul; eu vreau să-l urmez pe el și pe urmașul lui, ca nu cumva, când mă voi înfățișa la poarta cerului, să nu-l găsesc ca să-mi deschidă." El nu știa că Hristos este poarta mântuirii, că El deschide și că nimeni altul n-o închide (Ioan 10.7-9; Apocalipsa 3.7). Astfel a învins biserica Romei. Pretenția ei de totdeauna este să stăpânească; ea vrea să fie așezată ca regină (Apocalipsa 18.7). În afară de supunerea la învățăturile și ritualurile ei și aceuia care cutează să-și zică vicarul lui Dumnezeu pe pământ, nu este mântuire, spune ea. Dar ce spune Cuvântul Domnului? „În nimeni altul nu este mântuire — decât în Hristos — căci nu este sub cer alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți" (Faptele Aposolilor 4.12). Cât despre biserică, cât de departe se întinde stăpânirea ei, ne este spus că adevărata Biserică este supusă lui Hristos (Efeseni 5.24). Ea nu sfințește, deci, ci este sfințită de Cuvânt (versetele 26-29). În biserica romană amăgitoarea prorociță Izabela este cea care stăpânește, și ea reprezintă Roma și pretențiile ei.

Copleșit de durere, Colman s-a întors în Scoția cu episcopii pe care nu-i putuse convinge Wilfrid. Osny, nădăjduind astfel să-și răscumpere sufletul, desfășură o mare activitate pentru a-și aduce supușii la ascultarea bisericii din Roma. Wilfrid îl ajuta din toate puterile lui. El a devenit episcopul unei foarte mari dioceze, s-a îmbogățit cu numeroase bunuri care fuseseră ale multor mânăstiri și era înconjurat de o mare suită;

el nu era servit decât în vase de aur și de argint. Câtă deosebire între el și umilii episcopi din Iona! Dar această mândrie, acest lux, această lăcomie, această iubire de stăpânire, de bogății și de plăcerile cărnii începea să se răspândească din ce în ce mai mult la înalții slujbași ai clerului roman și la papi de-a lungul veacurilor întunecate ale evului mediu, în timp ce preoțimea de jos și poporul rămâneau în cea mai jalnică ignoranță și dați pe mâna superstiției.

Dar triumful Romei nu se mărginea aici. În curând Scoția și chiar Iona au fost copleșite de străduințele preoților romani. Preoții s-au adresat lui Naitam, regele Picților. L-au convins cât de mult înalță pe un rege onoarea de a aparține unei biserici puternice în fruntea căreia se află chiar un pontif universal, urmaș direct al lui Petru, în comparație cu supunerea unor comunități religioase conduse de niște bătrâni sărăcăcioși. I-au arătat cât de mult se potrivește măreția cultului roman, măreției regești. Naitam, sedus de gândul că se va putea potrivi cu iluștrii regi ai Francilor, a cedat și și-a chemat arhitecții ca să-i zidească biserici de piatră în locul umilelor locașuri de lemn, unde fusese vestit mai înainte Hristos.

Apoi a dat ordin ca toți preoții regatului să primească tunsura romană în semn de supunere acestei biserici. Și chiar astfel s-a făcut. Unde erau în toate acestea Cuvântul lui Dumnezeu și dorința de a câștiga suflete?

Bătrânii din Iona se opuneau încă năvalei de obiceiuri romane. Într-o zi, un călugăr numit Ecgbert, foarte înflăcărat pentru Roma și cu un caracter foarte plăcut, a venit să stea de vorbă cu ei. A fost primit cu multă ospitalitate și a știut să se împrietenească în curând cu toți. Prin vorbele lui și prin bogatele daruri pe care le răspândea și care îi fuseseră date în acest scop, el a început să le clatine gândirea. A reușit să și-i câștige, mai ales când li s-a înfățișat ca având o misiune de la Dumnezeu către ei. „Într-o noapte” le povestește el, „unul dintre preafericiți s-a arătat unui frate din mănăstire și îi zise: „Spune-i lui Ecgbert aceste cuvinte: Du-te la mănăstirile lui Colomba, pentru că plugurile lor nu merg drept; trebuie ca tu să le pui din nou pe brazda cea dreaptă.” Eu n-am vrut să ascult și m-am imbarcat pentru a merge să duc Evanghelia la Germani. Dar o furtună a aruncat corabia pe țarm. Am văzut că din cauza mea se întâmplase naufragiul și m-am hotărât să mă supun. Acum,” adăugă el, „supuneți-vă glasului cerului.”

Dumnezeu poate vorbi oamenilor prin vise (Iov 33.14-15), dar El nu va vorbi niciodată în folosul celor care calcă Scriptura. Bătrânii din Iona, în loc să respingă acest vis ca produs al imaginației unui om și să păstreze Cuvântul Domnului, s-au lăsat convinși de Ecgbert și au crezut că ascultă pe Dumnezeu. Ei au primit tunderea care îi dădea în stăpânirea papei. Roma a învins pretutindeni.

În acest timp un mic număr în Scoția nu a primit să-și plece capul sub jugul ei. „Se

vedeau," spune Bede, „șchiopătând pe potecile lor, cum au refuzat să ia parte la serbările romane și n-au vrut să se tundă." La începutul secolului 8, Roma își întinsese astfel puterea asupra tuturor Insulelor Britanice, dar Dumnezeu Și-a păstrat o rămășiță în mijlocul veacurilor de întunecime, câteva slabe lumini rătăcite, strălucind ici și colo, așteptând ca o puternică lumină să se arate.

Această biserică a Angliei a servit în mare măsură papalității prin zelul ei misionar. Niște călugări anglo-saxoni ai ordinului Benedictinilor — întemeiat de sfântul Benoit în 529 — peste un secol după Colomban, a pornit ca să ajungă și mai departe decât el în Germania, pentru a converti pe sălbaticii păgâni dintre Rin și Elba. Cei mai cunoscuți misionari de aici au fost Willibrod, mort în 739, printre Frizoni, apoi Winfrid, care și-a schimbat numele în Bonifaciu, printre Saxoni. Celebra mănăstire de la Fulda a fost înființată în 744 de către Sturm. Bonifaciu, pe care biserica îl cinstește ca fiind „apostolul Germanilor", a murit ca martir în Frizia în anul 755, împreună cu câțiva tovarăși ai săi. Însă alipirea la creștinism a Frizonilor, a Saxonilor și a Turingilor s-a făcut mai târziu, când Carol cel Mare le-a cucerit țara și i-a constrâns pe păgâni sub pedeapsa cu moartea să se boteze. Aceste regiuni dăruite într-un chip atât de puțin evanghelic creștinismului de nume, supuse superstiției Romei, au trebuit să devină la rândul lor niște focare de propagandă spre Răsărit, la Slavii de pe Elba, la Poloni, la Cehi, la Unguri, ca să se ciocnească de populațiile evanghelizate de către ortodocșii Ciril și Metodiu, aparținând patriarhului de la Constantinopol.

În orice caz, când la începutul secolului al X-lea, Normanzii și Scandinavii au îmbrățișat la rândul lor religia creștină, a devenit catolică întreaga Europă Occidentală și cea mai mare parte a Europei Centrale și aici puterea papală n-a încetat să se întărească tot mai mult, timp de mai multe secole.